CLAUSILIA BIDENTATA LEVEND AANGETROFFEN IN DE NOORDELIJKE OEVERLANDEN BIJ AMSTERDAM

door

T. Neckheim

Onlangs werd tijdens een dit jaar gestarte mollusken-inventarisatie in het noordelijke deel van het aan de Nieuwe Meer bij Amsterdam gelegen landschapspark "De Oeverlanden", een bloeiende populatie ontdekt van de landslak Clausilia bidentata (Ström, 1765). De ontdekking volgde na de vondst in mei 1988 van een sterk verweerd leeg huisje.

Voor zover kon worden nagagaan, is dit de eerste keer dat de soort levend in de omgeving van Amsterdam is gevonden. De dieren leven in verspreid staande wilgenbosjes, ten oosten van het natuurgedeelte, en zijn vooral te vinden op de schors van bomen, onder bladeren en takken in de strooisellaag en onder stenen en ander puin. De onderbegroeiing van de bosjes bestaat onder meer uit: Urtica dioica (grote brandnetel), Glechoma hederacea (hondsdraf), Epilobium hirsutum (harig wilgeroosje) en Eupatorium cannabium (leverkruid), terwijl plaatselijk ook Sambucus nigra (vlier) voorkomt.

Een oppervlakkige telling op 17 september 1989 leverde ruim vijftig jonge en volwassen Clausilia's op. Als begeleidende landslakkensoorten werden onder meer aangetroffen: Aegopinella nitidula, Zonitoides nitidus, Vertigo pygmaea, Vitrina pellucida, Nesovitrea hammonis, Punctum pygmaeum en vertegenwoordigers uit de geslachten Carychium, Cochlicopa, Vallonia en Oxychilus. Of de soort ook voor 1989 al levend in de Oeverlanden voorkwam, is niet bekend. Het gebied, dat sinds 1981 wordt beheerd door de vereniging "De Oeverlanden blijven", is in het verleden onder meer geïnventariseerd op planten, vogels, amfibieën en loopkevers. Over de weekdierfauna was tot voor kort echter weinig of niets bekend. De nu gestarte inventarisatie heeft dan ook als belangrijkste doel, het verkrijgen van gegevens over de verspreding van landslakken en zoetwatermollusken in het gebied en langs de aangrenzende Nieuwe Meeroever. Een an ander sluit aan bij het ecologisch beheer van de Oeverlanden in de nabije toekomst als natuur- en rekreatiepark.

Met dank aan R.H. de Bruyne voor het controleren en verrichten van de determinaties.